

prima instanță: V. Ciuntu
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican și V. Negru

dosarul nr. 2rac-437/16

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Mediului împotriva societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat mediului, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup”, s-a modificat hotărârea Judecătoriei Criuleni din 01 iunie 2015 în partea încasării taxei de stat

c o n s t a t ă :

La 04 noiembrie 2014 Ministerul Mediului a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat mediului.

În motivarea cererii de chemare în judecată Ministerul Mediului a indicat că Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale în rezultatul controlului geologic privind respectarea legislației la exploatarea zăcământului complex de calcar brut pentru construcție și nisip-prundiș efectuat la cariera „Dubăsarii-Vechi”, a constatat că societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a executat lucrări de extragere a nisipului din afara limitelor perimetrului minier în volum de 89 000 m³ pe o suprafață de 29 685 m².

Potrivit raportului de expertiză nr. 723/09-1 din 25 octombrie 2011, societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a cauzat mediului prejudiciu în valoare de 10 929 544 lei.

Calculul prejudiciului cauzat mediului în rezultatul extragerii ilegale a zăcământului de nisip-prundiș „Dubăsarii-Vechi” s-a efectuat conform Instrucțiunii privind evaluarea prejudiciului cauzat mediului în rezultatul nerespectării legislației privind subsolul din 08 iunie 2004.

La 10 februarie 2012 a adresat societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” somația nr. 08-05233 solicitând achitarea benevolă a prejudiciului cauzat mediului, însă acesta nu a reacționat.

Cere Ministerul Mediului încasarea din contul societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a prejudiciului cauzat mediului în mărime de 10 929 544 lei (f.d. 4-7, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 01 iunie 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Mediului.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” în beneficiul Ministerului Mediului prejudiciul material în mărime de 10 929 544 lei.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 327 886,32 lei (f.d. 223, 228-229, vol. I).

La 09 iunie 2015 societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni din 01 iunie 2015, iar la 10 septembrie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 231, 237-242, vol. I).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 06 aprilie 2016 a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup”.

A modificat hotărârea Judecătoriei Criuleni din 01 iunie 2015, în partea încasării din contul societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 327 886,32 lei și a micșorat această sumă pînă la 50 000 lei.

În rest a menținut Judecătoria Criuleni din 01 iunie 2015 (f.d. 36-44, vol. II).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că prin decizia agentului constator din 14 ianuarie 2012 societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a fost recunoscută vinovată de extragerea ilegală a nisipului în afara limitelor perimetrului minier, fiind sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” fiind recunoscută vinovată în comiterea contravenției urmează să repare prejudiciul material cauzat în mărime de 10 929 544 lei, evaluat în baza raportului de expertiză nr. 723/09-1 din 25 octombrie 2011.

Sunt eronate argumentele societății cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” că zăcămintele au fost sustrate ilegal de Întreprinderea de Stat „STI Chișinău” în scopul reparației digului de protecție anti-viitură, fapt confirmat prin ordonanța Procuraturii Generale de începere a urmăririi penale din 24 octombrie 2011, care a fost încetată din motivul lipsei componentei de infracțiune.

Contravenția comisă de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” se referă la extragerea nisip-prundișului, iar construcția și reparația digurilor de protecție anti-viitură construite pe râurile Nistru și Prut nu prevăd utilizarea nisipului sau prundișului, deoarece aceste substanțe minerale utile au capacitatea să fie spălate de apă.

La 22 iulie 2016 societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016,

solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” a indicat că în anul 2001 zăcămintul complex de calcar nisip-prundiș din cariera „Dubăsarii-Vechi” a fost reevaluat și prin Hotărârea Consiliului tehnico-științific al Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, rezervele de calcar au fost aprobate în volum de 98,7 000 m³, iar cele de nisip-prundiș în volum de 27,45 000 m³.

Potrivit actului de certificare a perimetrului minier nr. 386 din 18 august 2003 eliberat de Departamentul Standardizare și Metrologie, zăcămintul de nisip-prundiș în volum de 27,45 000 m³ pe o suprafață de 0,99 ha a fost atribuit gospodăriei țărănești „Chetrușca Gheorghe”.

Conform rapoartelor prezentate la Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale în perioada anilor 2003-2009, gospodăria țărănească „Chetrușca Gheorghe” a extras 23,3 000 m³ de nisip-prundiș.

Gospodăria țărănească „Chetrușca Gheorghe” după schimbarea denumirii în societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” nu a extras neautorizat nisip sau alte substanțe utile în afara perimetrului minier nr. 386 din 18 august 2003 și nu a cauzat prejudicii mediului.

Prin actul Inspectoratului Ecologic de Stat privind protecția mediului și folosirea rațională a rezervelor naturale nr. 011312 din 15 iunie 2009, nu au fost stabilite extrageri neautorizate sau încălcări a perimetrului minier.

La atribuirea zăcămintului în folosința gospodăriei țărănești „Chetrușca Gheorghe” nu s-a întocmit act constatator ce vizează hotarele extragerilor anterioare de nisip-prundiș din cariera „Dubăsarii Vechi” pentru delimitarea lor de perimetrul minier nr. 386 din 18 august 2003 și noile extrageri.

Ministerul Mediului nu a prezentat probe ce demonstrează că rezervele de stat nisip-prundiș din cariera „Dubăsarii Vechi” au fost peste 27,45 m³.

Mormanele de pământ nisipos rămase pe locul extragerilor precedente au fost ridicate în anii 2010-2011 și transportate pentru reparația unui dig de protecție, dar cum a influențat această extragere asupra suprafeței perimetrului minier nr. 386 din 18 august 2003 nu este stabilit.

Prima instanță și instanța de apel au reținut doar probele invocate de Ministerul Mediului, lăsându-le în umbră pe celelalte și nu au expus poziția asupra acestora în soluțiile emise.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 11 octombrie 2016 Ministerul Mediului a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și

face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Ministerul Mediului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 06 aprilie 2016 la 02 iunie 2016 (f.d. 45, vol. II).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copii deciziei instanței de apel de către societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup”.

Prin urmare, recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” la 22 iulie 2016 este depus în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Chetrușca Grup” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan